

Smotra Dalmatinska

Dodatak „Objavitelju Dalmatinskomu“

(La Rassegna Dalmata)

Cijena je na godinu „Objavitelju Dalmatinskomu“ i „Smotri Dalmatinskoj“ za Austro-Ugarsku Kr. 12.—; samom „Objavitelju Dalmatinskomu“ Kr. 6.—; samoj „Smotri Dalmatinskoj“ Kr. 8.—; Na polugodište i na tri mjeseca plaća se surazmerno. Pojedini brojevi stoe 10 para, a zastareni para 20.

Pitanja za predbrojbu, uz koja nema dotičnih svota, ne će se ni u kakav obzir uzeti; pitanja za uvrstbe, uz koja nema prilične preplate, neće biti povraćena. — Preplate se šalju poštanskim naputnicama. — Rukopisi se ne vraćaju. — Neplaćena se pisma ne primaju. — Pisma i novice treba šiljati Uredniku Objavitelja Dalmatinskog u Zadar.

IZLAZI SRIJEDOM I SUBOTOM

N. V. Cesar Karlo u Trentu.

TRENT, 27. Jučer izjutra prispije je Cesar u Trento. Na stanici dočekala ga zapovjednik vojne skupine feldmaršal Conrad Hoetendorf i vojni zapovjednik FZM. Scheuchenstüll. Cesar se odmah odveze na visoravan, koji zadnjih dana bježe posorištem tako žestokih bojeva, pa obagje čete, koje su u ljunim bojevima radi Porte Lepozze novu slavu stekle. Boraveći među ovim junačkim četama Cesar upravi zapovjedniku jugo-zapadne fronte feldmaršalu nadvojvodi Eugenu ovaj telegram:

«Stignuviš iznova megju jedan dio tvojih pobjedičnih četa, od sreća Ti zahvaljujem kao iskušanu vogni svih ovih junaka, koji na jugo-zapadnoj fronti vrdo izdržavaju, te će sa Božjom pomoći i odnijeti pobedu, i šaljem ti obilježje Moga izvječnog pohvalnog priznanja sa mačevima. Karlo.»

Tim je nadvojvoda dobio prvu srebrnu kolajnu za vojničke zasluge, na kojoj je glava Cesara Karla. To je odlikovanje udijeljeno i zapovjedniku vojne skupine feldmaršalu Conradu Hoetendorfu i vojnog zapovjednika FZM. Scheuchenstüll.

Vladar je izrazio svim četama, kod kojih se zadržao, svoje najtoplje priznanje. Popodne odvezao se u Val Suganu, gdje je opet čete obašao i letjeliše pregleđao. Zatim pogje preko Trenta, gdje je mnogo oficira i vojnika oslovio, u dolinu Ečave; tu je pregleđao nekoliko bataljona skupine Ečavske doline. Oko 6 s. popodne Vladar stiže opet u Trent, gdje su mu djeca priredila dirljivu demonstraciju. Dučanstvo je burno klicalo „Eviva!“ kad je dvorski voz u 6 s. popodne izlazio iz stanice.

BEĆ, 27. Česar se povratio u Beč; na stanici ga dočekala Cesarsica, s kojom se odveze u automobilu u Laxenburg.

CAREVINSKO VIJEĆE.

Zastupnička Kuća.

BEĆ, 27. Završetak. Kuća je primila osnovu o produženju mandata do 31. decembra 1918.; zatim je zapodjela rasprava o upitu Daszynskoga, Stojana i Hrubana na vladu, upogled pripreme za eventualne pregovore o miru. Pošto su predlagaci govorili, ustao je.

Ministar predsjednik vit. Seidler. Odbija vrlo energično izjave što su se čule za jučerašnje rasprave, a koja se stajališta našeg dragocjenog vjernog saveza sa njemačkim Carstvom duboko vrijeđaju. (Odobravanje i pljeskanje). Isto tako treba pozaliti što pojedini zastupnici uopštavaju pogreške što su valja počinili podregjeni vojni organi — a koje i same Vlada, kako se već razumije, ne odobrava — i to tako, da se iz njih izvode čitave žalbe protiv ukupne slavne vojne snage, koju svih ljubimo i kojoj se svi divimo. (Živahnodobravanje). Slučajevi što su se iznijeli bice predmetom istrage.

Što se tiče upitā o kojima se raspravlja, ministar predsjednik, pošto se dogovorio sa ministrom izvanjskih posala, izjavljuje:

Tvrđnja što se nalazi u upitu zast. Daszynskoga, da je austro-ugarska vlast priznala kao temelj trajnom miru, pravo naroda da sami sobom raspolažu, kriva je. Austro ugarska vlast stoji na osnovi državnog temeljnog zakona, po kojemu

Tragedija u Kveretaru.

19. VI. 1867.

Prof. W. baron Ljubibratić.

(Nastavak.)

Napoleonov plan cijele meksičke politike osnivaće se na uvjerenju, da će južne države uništiti moćnu Uniju sjevernih država. O побjedi južnih država nije sumnjaš; k tomu maršal Bazaine vojna sasvim oprezno vojnici operacije francuske vojske, koju pri tome potpmogau čete dobropoljaca, te iz Belgije i Austrije bijahu krenule s Maksimilijanom. Pritalice predsjednika Juarez biše kao buntovnici postavljeni izvan zakona, uslijed čega su mnogi od njih i smrtni. Kao progonjena zvijer bježe Juarez iz jednoga mjeseta u drugo, da spasi svoju glavu. Iako mu priječaše smrt sa svih strana, ipak ne izdade svoju stvar, uvjeren, da će prije ili kasnije doći čas pobjede i osvete! I ne prevari se!

Pramalje se godine 1865. dovrši sjeverno-američki gragianski rat. Ali konačni uspjeh ne odgovaraš nipošto niti načama, niti iščekivanju moćnoga Napoleona, jer južne države biše hameatom potučene, tako da je bio zajamčen triumf anglo-saskom plemenu i republikoj ideji u saveznim sjevernim državama. Ova pobjeda porazi Napoleona, i jednim mahom poruši oholu zgradi njegove američke politike. Pripovijeda se, da se, netom je

vladaru je pridržano da sklopi mir; iz toga izbjiga, da je vladaru povjeren, da u ovom odlučnom času očuva interese i potrebe austrijskih naroda.

Pod ovim izričitim čuvanjem suverenskih prava Krune, austro-ugarska je vlast vazda gotova da, u dogovoru sa svojim saveznicima, stupi s neprijateljima u pregovore na osnovu časnog mira. Ona pak odlučno odbija bilo koji drugi osnov za pregovore o miru. Ministar izvanjskih posala jasno je izrazio našu spremnost da sklopimo časni mir, koji bi u sebi imao jarmstva za slobodni, bezbjedni razvoj monarhije. Dok naši neprijatelji ne prihvate stajalište austro-ugarske vlade i njenih saveznika, mi ćemo se dalje boriti sa tvrdim pouzdanjem, da će junaka podvige naših vojski, zajedno sa požravnim redom zaledja, dočekati onaj dan, u koji će narodi monarhije naći u časnom miru na gradu svom izdržavanju. (Odobravanje). Intencije prožete duhom čistog čovještva, koje izbjaju iz ovih upita, a koje austro-ugarska vlast potpuno uvažava, mogu se doista uzeti sa dokaz, da politika središnjih vlasti, koja teži za časnim miron, ima snažnu potporu u shvaćanju Kuće i u volji austrijskih naroda. (Odobravanje).

Naredna sjednica sutra.

U ustavnom odboru.

BEĆ, 27. Ustavni odbor Zastupničke Kuće primio je prijedlog socijalnog demokrata Pernerstorfera da se ne odobre naredbe o ukinjenju porotničkih sudova, pak prijedlog Hummera, kojim se vlast pozivlje, da prikaže zakonsku osnovu kojom bi se porotnička služba protegla na šire slojeve, a porotnicima bi se davala odšteta.

Uspostavljenje porote.

BEĆ, 27. Novine pišu, da će se već ovih dana prikazati zakonska osnova o iznovičnom uvedenju porotničkih sudova i zakonska osnova o već javljenom ograničavanju nadležnosti vojničkih sudova.

RAT.

Izvještaji turskog glavnog stana.

CARIGRAD, 27. Glavni stan, 26. juna: U perzijskom pogranicnom odsječku sukobi sa odjeljcima ispalili su na našu korist.

Fronta u Kavkazu:

Na lijevom krilu na mahove okršaji pješadijskom vatrom.

Crno More:

Jedan dio naših pomorskih bojnih snaga izveo je od 23 do 25. juna jedno preduzeće pred ruskim ušćem Dunava, gdje je uništilo neprijateljski svjetionik i radiotelegrafsku stanicu na Zmijnom otoku. Na povratku ruske su linijske lagje i razbijaci pokušali, da našim pomorskim snagama presijeku put. U sukobu, koji je tada nastao, naše su bojne snage uspjele da na velikoj daljini pogode jedan neprijateljski razbijaci. Jedna mornarička letjelica bacala je s uspijehom bombe na neprijateljsku linijsku lagu. Naše se pomorske snage i letjelica povratile zdrave.

Revolucija u Rusiji.

Resolucija kongresa radničkih i vojničkih vijeća sve Rusije.

PETROGRAD, 27. Petrogradska agencija. Kongres radničkih i vojničkih vijeća sve Rusije pri-

tome obaviješten, odmah zatvorio u svoju sobu, gde je ostao cijeli jedan dan. On previđa, što se moraće dogoditi. Već nekoliko nedjelja iza toga događaja dobiti francuski dvor iz Washingtona poruku: Amerika Amerikanima. Ova poruka nije djelovala onako, kako se iščekivalo, na francuske političare, koji se još uvijek nadahuju, da će se kojekakvim spletkama izvući iz neugodnoga svojega položaja, te se stoga pozivaju na ratno pravo. Ali u Washingtonu nije se znalo za šalu. Viđeći, da njihove riječi ne postigoše nikakav uspjeh, upotreblješe jasnije riječi u kojima bježe već i nešto prijetnje: Sjedinjene se države ne tuže na prisutnost francuske vojske u Meksiku, već na njezinu djelovanje, koje ide za tim, da poruši republiku vladu, koja uživašće potpuno simpatije sjeverne Unije, te da na ruševinama te republike podigne monarhiju, pogibeljnu republikom duhu i nazorima sjeverne Amerike.

Da francuski dvor i tamošnji političari bolje shvate smisao već naveđenih riječi, nadođaće iz Washingtona: Kao što Amerika nema nikakva prava da u Evropi posreduje na propast tamošnjih monarhija, isto tako nema Evropa toga prava prava Americi. Ove riječi bijaju dosta jasne, ali ipak u Parizu ostalo je bez ikakvih uspjeha. U Washingtonu se počinjalo gubititi ustrpljenje, ali, da se ne bi reklo, da je Amerika odmah posegnula za najstrožim mjerama, a da prije nije iscrpila sva ostala

mio je rezoluciju o ratu, koju su predložili revolucionarni socijalisti i minimalistički socijalisti.

Borba za što brže dokončanje rata označuje se u rezoluciji kraj najsavremenijih problem revolucionarne demokracije; u istovrijeme odbija se svaka politika koja ide za posebni mirov ili za prethodnim posbenim primjerom, jer bi pre svega dokončanje rata porazom jednog zaračenika bilo polazna tečka ka novome ratu, a drugo jer bi posebni mir jednu od zaračenih stranaka ojačao, išao bi na ruku svjetskom imperializmu uzurpatorskim težnjama vladajućih staleža, te bi sprječavao međunarodno ujedinjenje radničkih. Kongres drži za nepodno nužno, da se ruska revolucionarna demokracija obrati na demokraciju svih država, neka bi naštale, da se primi formula o ratu bez aneksija, bez odštete i na onom prava naroda, da sami sobom raspolažu, neka se čim prije uspostavi revolucionarna internacionala i sazove međunarodni socijalistički kongres koji će raditi oko uspostavljanja radničke međunarodne solidarnosti i končnih uvjeta za mir. U ovu svrhu neka se odmah posluju deputacije u savezne i neutralne zemlje, i da se takove sazove iz svih socijalističkih stranaka svih zemalja u Rusiji; ovom se prigodom kongres odlučno ograjuje protiv teškoča, što ih imperialističke vlade stvaraju odaslanju tih deputacija. Kongres pozivlje privremenu vladu, da posjeđe pregledanje ugovora sa saveznim vladama u smislu odricanja na bud koju uzurpatornu politiku.

Da se uspješno ostvari izvanjska politika, koju je demokracija osnovala, kongres traži najskoriju demokratizaciju ministarstva izvanjskih posala i diplomatskog zbora.

Kongres na koncu izjavljuje, da dok se ne bude, nastojanjem međunarodne demokracije, učinio kraj rata, ruska će revolucionarna demokracija morati na svaki način doprinjeti ojačanju borbenih snaga, ruske vojske, dok njezina snaga ne bude dorasla zadatku, toliko za defenzivu koliko za ofenzivu, jer prolom ruske fronte značio bi propast ruske revolucije i kobni udarac međunarodnoj demokraciji. Pitanje o ofenzivi ima se riješiti jedino sa gledišta čisto vojničkih i strategičnih obzira.

Za sazivanje međunarodne konferencije.

PETROGRAD, 27. Petrogradska agencija. Egzektivni odbor radničkog i vojničkog vijeća odlučio je, u dogovoru sa bureauom kongresa svih radničkih i vojničkih vijeća u Rusiji, da što skorije odašlije u Stockholm, u Francusku i Englesku naročitu deputaciju, da pripremi što brže sazivanje međunarodne konferencije na osnovu programa, što ga odobrio egzektivni odbor. Deputacija će se sastojati od šest članova, čiji će izbor odobriti kongres svih vojničkih i radničkih vijeća u Rusiji.

Ententa u Grčkoj.

Francuske čete u Atini.

PARIS, 27. Agencija Havas javlja iz Atine, 26. juna. Francuski odjeljak zapremio je razne tačke u glavnom gradu, da predusrete bilo kojem nemiru. Venizelos kabinet sastaviti će se u srijedu. Grad je miren.

Novo grčko ministarstvo.

ATINA, 28. Venizelos sastavio je ministarstvo. Venizelos preuzeo je predsjedništvo i linišnicu rata, Repulis unutrašnje posle, Politis spoljašnje, Kontraktorius mornaricu. Ministri su već položili prisegu.

sredstva, poruči još jednom franceskom dvoru svoje mlijenje o Napoleono politici: Utetmeljenje monarhije u Meksiku pomoći evropskim bajušama protiv se duhu i vladajućim institucijama Sjedinjenih Država. Nego u Parizu da su bili izgubili glavu. I ako sve poruke iz Washingtona bijaju jasne i shvatljive, političari se okolo Napoleona nadahuju, da će postići što god oklepjanjem, ugovaranjem, a možda i posredovanjem ostalih evropskih vlasti. Na to se vlast Sjeverne Unije odluči na posljednji korak, sađen u riječima: Ili će Franceska povući natrag svoje čete, ili će buknuti rat. Ova kategorična izjava Amerike priliči Napoleonu da pozove na raslaganje vojsku, jer čete, koje stajaju Uniju na raspolaganju, bijaju gotovo 20 puta jače od njegove vojske Meksiku, a okrom toga poraz u Americi bio bi povukao u propast Napoleona. I tako francuska vojska dobila nalog, da se povrati u Evropu. Ovaj korak silnoga gospodara svih Franceza pokaza njezinu slabost, a bijaše istodobno preteča svih onih drugih poraza, koji ga srušiše s njegove visine u duboki ponor propasti.

Kad je Maksimilijan to doznao, presenetli se, te se odmah pozovu na Miramarški ugovor, po kojemu bijaše zajamčena za nekoliko godina vojnička pomoć Francuske. Ali sva prosvjedođana cara Maksimilijana ne koristiše ništa. Napoleon ostaje nepomično pri svojoj odluci, a Maksimilijan se uvjeri, da ga je car gađao prevario.

Ruske povrede međunarodnog prava u ratu s austro-ugarskom Monarhijom.

(Iz zbirke izdane od c. i k. Ministarstva izvanjskih posala).

(Nastavak).

XIX.

C. i k. Ministarstvo rata c. i k. Ministarstvu za izvanjske poslove.

Beč, 10. marča 1916.

Ratnom je ministarstvu čast dostaviti ove spise (jedan zapisnik i jedan vojni izvještaj).

Prilog 1.

C. i k. pješ. puk. Freiherr v. Pflanzer-Baltin br. 93. IV. pol. bat.

Zapis

Batine su vrlo boljele i ostavljaju tamno modre tragove.

Na to reče šapski kapetan, da ćemo dnevno dobivati 25 batina i da ne ćemo primati jela, dok se ne latimo posla. Na to svi prorusko za rad i to kupajući rovove, podzemne pokrove, i stavljajući zapreke od žice; radilo se od 6 do podne i od jednog sata do 6 po podne. Opskrba: za ručakčaj: objed: juha, 10 dkg mesa bez prismoka, za večeru kao za objed. Crni, slab kruh, 1 funt dnevno. Ovaj je posao trajao 3 sedmice, a tada nastane velik uzmak Rusa. Mi smo već prije bili natrag otpremjeni.

Tako prispejmo do Gorodenska kod Koprivnice. Tu sam pribavio rusku odoru, krenuh istim putem natrag do Brest-Litovskoga, gdje me Nijemci zaboriše. Odatre dogjoh pred ratni sud u Przemysl i nakon dvomjesečnog zatvora poslaše me na nadopunjivo zapovjedništvo u Schönberg, a tu sam prispiro koncem oktobra.

3. Možete li navesti kakvog svjedoka o ovim zgodama? Da, stražmestra Przerowskoga od 68. pješ. puk. iz Brna.

4. Imate li još stogod nadodati?

Za cijelog mog sužanstva ne primih plate.

5. Jesu li istinite Vaše izjave?

Da.

Zapisnik je još pročitan, te zaključen i potpisani.

Trbušek Rudolf s. r.
pjesak.

Hickl s. r.
poručnik kao perovogja

Butzke s. r.
kapetan.

Dilog 2.

Ruske mine na plin.

Njemački ratni zarobljenici kao nišan za kušnju.

Domobranski kapetan D. L. iz V., koji se naložio 16. septembra 1915 na ophodnji kod T. i dopao ruskog zarobljeništva, ali mu sretno izmazknuo u noći između 8. i 9. novembra 1915 i tako došao do austrijske pozicije, opisao je svoje doživljaje i ponovio ih pred jednim njemačkim zapovj. sudom pod zakletvom.

L. pripovjeda o ruskom barbarskom i prezirnom postupanju protiv međunarodnog prava sa austrijskim i njemačkim zarobljenicima, da su zarobljenici bili dovedeni i prisiljeni jedne noći početkom novembra pred ruskim frontom, da tu kupaju rovove u njemačkoj artiljerijskoj vatri. Postavljaju se žične prosjekе, kupuju se vuće jače i bacaju gorenje mine, koje su morale upropastili njihove zemljače.

Kako su se mine na plin pripremale ovako nam pripovjedala naš dojavitelj:

U jamu dubokoj 60 cm. morao sam položiti jednu okruglu bocu od 50 cm. duljine s promjerom od 50 cm. Na čepu boce biće pričvršćena čelična žica, koja je za 10 cm. provirivala iz zemlje, a na njoj električni spoj. Provodne su žice vodile iza žičnih prosjeka u rovove. Ovakove mine na plin postavljene su u razmacima od šest metara.

Strasni učinak ovih mina na plin dvaput se pokušao na nas zarobljenike, dok smo radili, jer ih se iz pozicije strujom zapalilo. Pri tom se čula najprije lagana pucnjava i to samo u neposrednoj blizini, tada je izlazio iz boce plin, koji je slatko mirisao i počeo omamljavati radnike. Pokušaj se nije nastavio nego do potpune omame; jer bi čovjekoljubivi rусki vojni lječnici, koji su sa satom u ruci opažali djelovanje plina na nas, dali zarobljenike otpremiti, čim su ovi očito postali tromeđa se od nesvesti struše. Što se zatim dogodilo s ovim bijednim ljudima, ne znam.

XX.

Kraljsko prusko ratno Ministarstvo c. i kr. Ministarstvu za izvanjske poslove.

Berlin, 3. aprila 1916.

Ratnom je ministarstvu (vojnički obavješnici za povrede međunarodnog prava) čest dočekati postaviti na najpokornije c. i kr. Ministarstvu za izvanjske poslove, odio 7. priloženi spis na ugodno znanje.

Dilog.

Ovjerovaljeni prijepis.

Chef. zamjenika gener. štaba vojske.

Berlin, N. W. 40, 13. marta 1916.

Poč. pol. ured.

Raspisano: Lomza, 2. marca 1916.

Prijavi se sin krmara Maks Papa iz Jakoble (Ugarska), od 21 god., rimo-kat. vjere, i izjavljuje opomenut da kaže istinu:

Ja pripadam austro-ugarskoj vojski i bio sam 1914. dodijeljen I kump. 53. pješ. puk. u Zagrebu. Za bojeva u Galiciji u julu 1915. dopadao ruskog rostva sa cijelom I. kump. Tada nas podjeliše i upotrebile za kopanje rovova kod Ostrolenke i Czerwongeg Bora. Kad se približiše njemačke čete, pobjegoše Rusi i mi zarobljenici. Ja se odalečili neopaza, i zadržavali se u okolicu Dinska.

Digitočano poljski, zaključeno, potpisano

Potpis Maks Papa

Ovjerovaljeni:

potp. Haroba

polj. polic. činovnik

Za tačan prijepis:

potp. Henning

tajni kanc. tajnik.

papu da se zauzme za njezinoga nesretnoga supruga. Pio je IX. primi ljubazno, stade je tješiti, ali joj ne mogao dati nikakve pomoći. Sijedi glavar Hristov crkve, gotovo sužan u svojem gradu, u svojoj počači, dugovase milosti Napoleonovoj ono malo moći što mu bijaše preostalo. Pa kako da se digne proti onomu, koji mu mogao jedini pomoći da spasi svoju svjetovnu vlast? Karlova, izgubivši svaku načinu, sve više potišena, krene iz Rima u Miramar, gdje nekoliko mjeseca kasnije — oktobra 1866. — pada u ludilo.

Dok se ovo događaše u Evropi, francuske vojske ostavljaše malo po malo Meksiko. Mjeseca marta 1867. otplovi i posljednji brod iz luke Veracruz-a. Uzaluđ nastojahu Maksimiljanovi prijatelji da ga nagovore da pogje s njima. Toga ne htjede da učini, smatrajući prijestolje najdostojnjim grobom jednoga vladara.

(Slijedi).

28. VI. 1914.

U Artstettenu, mjestu skrovitome, u tihoj samotnoj grobnici, ovo je treća godina, spava vječni sanak Nadvojvoda Franjo Ferdinand, uz vjernu ljubu svoju, i u smrti nerastavnu drugu; počiva od velikih dijela svojih, zasnovanih i izvedenih na slavu i na sreću Monarhije, kojom bijaše poznata vlast, zasnovanih i započetih, a prekinutih u najveći jek od klete krvnica ruke.

Počiva on od tri godine tamno kamo danas, na tužnoj obljetnici njegove smrti, lete misli sa sviju strana naše domovine, a svijetu mu je duh onamo na boljemu svijetu, Bogu na istini, gdje uživa nagradu koju Bog udjeljava pravednicima, koji su čuvali zapovijesti njegove i zakone njegove pazili.

Ali, ako mu je dato s nebeskih visina svrnuti pogled na zemlju ovu, duh će se njegov uzraditi gledeći kako, poslige mučeničke smrti njegove, kada je klobna kocka palila i rat skoro sav svijet zahvatilo, pukne u nas svakom megju očima, i jasno izbi na vidiku svim narodima naša Monarhije, gdje je vjera i gdje je nevjera, gdje se se odavnina naši pakosni prijatelji krili i gdje se nalaze nerazresive prijateljske veze i iskrreno bratstvo; radovaće se gledeći kako Božja pravda ometa zlikovačke namjere neprijatelja naših, kako sve njihove zlorade ostaju jalove, kako sve ono što su nama željeli, što su nama kovali, na njihovu glavu pada. Ako njegov duh iz nebeskih visina bude pogledao amo dolje, vidjet će preporučeni Habsburšku Monarhiju, a uvrstane oko svog preljubljenog mladiog Česara i Kralja i previšne Kuće sve narode države, koji vitezški tržavaju život i blago, junački tegleći svakou mulku, odolijevaju svim neprilikama, i idu u susret budućnosti puni vjere i pouzdanja.

Radovaće se duh velikog pojunka gledeći kako one vojska, za koju se toliko starao, miljenica i uzdanica njegova, pokazuje još uvijek, nakon trodišnje lutog ratovanja, u divovskim bojevima, svoje besprimjerne vrline, boreći se hrambo, oduševljeno, požrtvovno za Cesara i za Domovinu.

Danas na tužnu obljetnicu smrti Franje Ferdinandu, sjećajući se neumrlije zasluga njegovih za moć, za čast i slavu naše Monarhije sjećajući se dobrotvornog uticaja krepkog mu uma i snažne volje na razvoj i napredak naše hrabre vojske, s opravdanim povjerenjem uzdajmo se u Boga pravednoga, da će vojska, koju je Nadvojvoda preprodrio, junački do kraja izdržati protiv neprijatelja naših i na kopnu i na moru, dok ne izvijemo mir trajan i neporušiv, dok ne zasja naše sveto pravo nad svim naporima, nad svim spletjkama neprijatelja naših. Tako će se ispuniti najvižnja želja neprežaljenog Nadvojvode, koji je, za četvrt vijeka, nepretržno oduševljeno radio i bilo na braniku Austrije, koji je vilešku čeznju, za zadahne našu vojsku novim žešćim životom, platilo plemenitim životom svojim.

Spomenik nadvojvodi Franji Ferdinandu i vojvodkinji Sofiji u Sarajevu.

U spomen plemenitih žrtava sarajevskog atentata nadvojvode Franje Ferdinanda i supruge mu vojvodkinje Sofije na kući, pred kojom je izveden atentat, postavljena je spomen-ploča od crnog mramora, sa zlatnim natpisom: «28.6. — 1914. poginuše na ovom raskrsču mučeničkom smrću od ubojničke ruke prijestola-nasljednika nadvojvoda Franjo Ferdinand i supruga mu vojvodkinja Sofija Hohenberg».

Prošle jeseni, na izlazu je iz Franje Josipa ulice prema mjestu nesretnog atentata, po desnoj strani na uglu Latinske cuprije i Apelove obale dovršena je betona klupa s natpisom: «Sister! stvari! — stari putnici i promisli, da je ovde zločinačka ruka otela svijetu dva bića, od kojih su se narodi monarhije mnogome nadali, a ne najmanje ove dvije zemlje». — Da mjestu, gdje se je u času atentata nalazio automobile nasljednika prijestola i supruge mu nedavno je uložena u asfalt željezna ploča s natpisom: «Hoc loco vitam et sanguinem fuderunt pro Deo et patria Archidux Franciscus Ferdinandus eiusque uxori ducissa Sophia de Hohenberg».

Na oblijetnicu grozne tragedije otkriven je u Sarajevu veliki spomenik preko puta od mesta nesretnog atentata.

Spomenik je podignut na visokom podnožju, koji je širok 4 m. i 1/2. Okrenut je prama mjestu atentata visok je od površine Miljacke 12 m. a od podnožja 8 m. Spomenik se sastoji od podnožja, u kome je udubljen oltar, u oltaru Bogorodica, na čijem krušu počiva Isus, izragjen od metalata. Na gornji dio podnožja učvršćeni su reliefni likovi uzvisiti pojunkova nadvojvode i vojvodkinje, koji likove drži sa svake strane po jedan angelo. Na podnožju su dva prekrasno izragjena granitova stupia, a na vrhu stupova počiva sarkofag. Na sarkofagu su dvije krune; s desne strane veća nadvojvodska, a s lijeve manja vojvodska. Ispod nadvojvodske krune je sprjeđa emblem nadvojvodskega dostojanstva, a s lijeve vojvodskega. Na podnožju je sa strane Miljacke zlatnim slovima napisano: «28. jun 1914.» Spomenik čini na čovjeka svojom ljepotom i veličinom impozantan utisak, dostojan velikih pojunkova. Već izdaleka podješači će ovdje i doći.

Spomenik je podignut na visokom podnožju, koji je širok 4 m. i 1/2. Okrenut je prama mjestu atentata visok je od površine Miljacke 12 m. a od podnožja 8 m. Spomenik se sastoji od podnožja, u kome je udubljen oltar, u oltaru Bogorodica, na čijem krušu počiva Isus, izragjen od metalata. Na gornji dio podnožja učvršćeni su reliefni likovi uzvisiti pojunkova nadvojvode i vojvodkinje, koji likove drži sa svake strane po jedan angelo. Na podnožju su dva prekrasno izragjena granitova stupia, a na vrhu stupova počiva sarkofag. Na sarkofagu su dvije krune; s desne strane veća nadvojvodska, a s lijeve manja vojvodska. Ispod nadvojvodske krune je sprjeđa emblem nadvojvodskega dostojanstva, a s lijeve vojvodskega. Na podnožju je sa strane Miljacke zlatnim slovima napisano: «28. jun 1914.» Spomenik čini na čovjeka svojom ljepotom i veličinom impozantan utisak, dostojan velikih pojunkova. Već izdaleka podješači će ovdje i doći.

Još će se velikim pojunkicima podići jedan spomenik i to crkva. Odmah je izatajata i sastavlja se za gradnju crkve u Sarajevu.

Na 28. ovoga mjeseca, prigodom tužne obiljetnice izdane su tri vrste posebnih maraka, koje su se prodavale samo taj dan za 2 fl. više od nominalne vrijednosti; sav će višak ići za gradnju spomen-crkve Franji Ferdinandu i Sofiji. Jedna marka prikazuje nadvojvodu Franju Ferdinandu, a jedna model spomen-crkve. Te su marke pečaćene crvenim žigom, za koji se plaćala pristojba

(1 K.), koja ide u istu svrhu — za gradnju crkve. Tako je Herceg-Bosna dolično proslavila usponu pokojnog nasljednika prijestola i supruge mu.

Svečanosti otkrića spomenika nadvojvodi i nadvojvotkinji stigli su nam ovi telegrami:

SARAJEVO, 28. Dridgom svečanog otkrivanja otkajničkog spomenika za nadvojvodu Franju Ferdinandu i njegovu suprugu, grad se bogato iskitio zastavama, između kojih mnoge su bile ovijene crnim. U svim bogomoljama odslužile su se dušnice. Nadvojvoda je Fridrik obašao mramornu spomen-ploču, koja je uzidana u kuću na mjestu, gdje su atentatorovi bici smrtno pogodili nasljednika i suprugu mu, i željeznu ploču, ustanutu u astafnu kaldrmu. Na otkajnički spomenik Car je Vilim dao da se položi krasan vjenac. Cedna dirljiva svečanost otkrivanja učinila je na svakoga dubok utisak.

SARAJEVO, 28. Na otkrivanju otkajničkog spomenika bili sufeldmarsal nadvojvoda Fridrik, kao zamjenik cesarev, ministar Burian, zemaljski poglavica vlasti, svećenstvo, školska mitropolit i silan svijet. Zemaljski poglavica Sarkotić istakao je u govoru nadvojvodu Fridrihu, da ovim spomenikom prvi put vratimo golemi dug visokim pojunkicima. Nadvojvoda je Fridrik obašao mramornu spomen-ploču, koja je uzidana u kuću na mjestu, gdje su atentatorovi bici smrtno pogodili nasljednika i suprugu mu, i željeznu ploču, ustanutu u astafnu kaldrmu. Na otkajnički spomenik Car je Vilim dao da se položi krasan vjenac. Cedna dirljiva svečanost otkrivanja učinila je na svakoga dubok utisak.

SARAJEVO, 28. Na otkrivanju otkajničkog spomenika bili sufeldmarsal nadvojvoda Fridrik, kao zamjenik cesarev, ministar Burian, zemaljski poglavica vlasti, svećenstvo, školska mitropolit i silan svijet. Zemaljski poglavica Sarkotić istakao je u govoru nadvojvodu Fridrihu, da ovim spomenikom prvi put vratimo golemi dug visokim pojunkicima. Nadvojvoda je Fridrik obašao mramornu spomen-ploču, koja je uzidana u kuću na mjestu, gdje su atentatorovi bici smrtno pogodili nasljednika i suprugu mu, i željeznu ploču, ustanutu u astafnu kaldrmu. Na otkajnički spomenik Car je Vilim dao da se položi krasan vjenac. Cedna dirljiva svečanost otkrivanja učinila je na svakoga dubok utisak.

SARAJEVO, 28. Na otkrivanju otkajničkog spomenika bili sufeldmarsal nadvojvoda Fridrik, kao zamjenik cesarev, ministar Burian, zemaljski poglavica vlasti, svećenstvo, školska mitropolit i silan svijet. Zemaljski poglavica Sarkotić istakao je u govoru nadvojvodu Fridrihu, da ovim spomenikom prvi put vratimo golemi dug visokim pojunkicima. Nadvojvoda je Fridrik obašao mramornu spomen-ploču, koja je uzidana u kuću na mjestu, gdje su atentatorovi bici smrtno pogodili nasljednika i suprugu mu, i željeznu ploču, ustanutu u astafnu kaldrmu. Na otkajnički spomenik Car je Vilim dao da se položi krasan vjenac. Cedna dirljiva svečanost otkrivanja učinila je na svakoga dubok utisak.

SARAJEVO, 28. Na otkr

živala opće
od učiteljicu
Umrla je
lju Božju.
poslje sru-
Marija ud-
la došla u

se sastojalo od potpredsjednika kneza Fürstenberga i grofa Sylva-Tarouca, pak predsjedništvo Zastupničke Kuće i to predsjednik Grossa i potpredsjednike Germana, Jukela, Pogačnika, Romanczuka, Simonovicia, Udrzala i Tušara.

Prof. Spinčić u Previšnjoj audijenciji.
BEČ, 30. Cesar je primio u posebnu audijenciju profesora Spinčića.

Gospodska Kuća.

BEČ, 29. Predsjednik knez Fürstenberg ovlašćuje se, da prikaže čestitanje Gospodske Kuće prigodom zaruklju nadvojvode Maksimilijana sa princemom Hohenloevom. Zatim ministar predsjednik v. Seidler predstavlja novi kabinet s izjavom, sličnom onoj što je učinio u Zastupničkoj Kući, da će Vlada neprekidno paziti da se obezbrzi izdržavanje do stetnog dokončanja rata, ali da tegobe što se nameće pučanstvu budu ograničavane do najmanje mjeru. Kuća je primila bez rasprave i jednoglasno adresu na odgovor prijestolnoj besedi, pa je prešla na raspravu o privremenom proračunu. Pininski Poljak kaže, da se opće mir može postići jedno svjetskom kongresom. Sieghart preporeuča da se Dijemci sporazumiju sa Česima jednim međusobnim kompromisom. Lamasch, profesor međunarodnog prava, traži mir bez aneksija, ali kaže da se ne isključuje popravljanje granica i izmjena zemljišta s privolom odnosnih naroda. Austrija-Ugarska morala bi iznijeti ovaj program: Mir bez pravih aneksija, ograničavanje naoružanja, jednopravnost naroda, mirno izravnjanje budućih međunarodnih nesuglasica. Ovo bi bio najbolji korak na putu ka skorom, časnom, trajnom miru. Knez Auersperg zagovara sporazum između austrijskih naroda: žali odstupanje ministra za zemaljsku obranu Georgija, koji se zato odrekao službe, jer je jasno objasnio stvari, koje su se zbole.

BEČ, 30. Gospodska Kuća nastavlja raspravu o privremenom proračunu. Nauviše se raspredalo o odnosu Poljske prema vlasti i o poljačkom pitanju. Jermensko katolički biskup lavovski Teodorowicz kaže, da stajalište Poljaka za jedinstvo naroda ne smije se uzeti kao neloyalnost prema monarhiji.

Bilinski i bivši namjesnik u Galiciji Korytowski naglašavaju svečano lojalnost Poljske i odbijaju podjavu protiv uprave i držanja Poljaka.

General pukovnik Dankl ističe, na osnovu iskustava stečenih u ratu, velike teškoće, na koje su austro-ugarske armije nailazile prolazeći Galicijom, a general Diller, kao nekadašnji namjesnik u Galiciji, potvrđuje lojalno držanje pučanstva i vjerno ispunjavanje dužnosti galičkih činovnika.

Česi, knez Ferdinand Lobkowitz, Goll i Fort odlučno ustanjuju protiv jučerašnjih napada radi pojedinačnih vrlo žalosnih događaja, koje sama vlasta kudi, te odbijaju opće sumnjičenje. Goll i Fort izjavljaju da Kramaržova partnica još nije zatvorena. Knez Lobkowitz naglašava, da on, kao vjeran sin kraljevine Češke, mora najodlucnije izjaviti, da je čisto smješno što Ententa govori o oslobođenju naroda, čija imena dobro i ne poznaje, mjesto da se sjeti svojih vlastitih naroda, koji pod knutom čame. Česi su lojalni i ne poštavljaju uvjetā.

UGARSKA-HRVATSKA.

Komore glasovale privremeni proračunim i finan. nagodu s Hrvatskom.

BUDIMPEŠTA, 28. Zastupničke i velikaška Kuća otrise su indemnitetnu raspravu i finansijsku nagodu s Hrvatskom.

Novi hrvatski Ban.

Beč, 29. Cesar je danas zaprisegnuo novoga hrvatskoga bana Mihalovića; na tom činu bijahu ministar predsjednik Eszterhazy i stjegonoša knez Nikola Eszterhazy.

RAT.

Izvještaji austrijsko-ugarskog glavnog stana.
BEČ, 28. Službeno se javlja:

Istočno bojište:

U odješćku fronte u Galiciji na sjeveru od Dnjestra djelatnost neprijateljske artilerije bila je podugo živahnja. Neprijateljski izvidnički odjeljci užalud pokusušu na više mesta da zakroče napred. Bilo je nekoliko uspješnih bojeva u zraku.

Talijansko bojište:

Za preotimanja Monte Ortigara iznijelo se, osim javljenih zarobljenika, još 52 mitraljeza, 2 minometala, 7 topova i 2000 pušaka.

Kapetan Hegrowski oborio je dana 26. juna nad vjekovskom dolinom 2 letjelice.

Jugo-istočno bojište:

Stanje se nije izmjenilo.

BEČ, 29. Službeno se javlja:

Istočno i jugo-istočno bojište:

Osim povećane borbe djelatnosti u Galiciji, nema ništa da se javi.

Talijansko bojište:

Jugo-istočno od Gorice i u odješćku Plöckena, neprijateljska artilerija bila je živahnija.

Poglavlja generalnog štaba.

Izvještaji njemačkog velikog glavnog stana.

BERLIN, 28. Wolff Bureau javlja:

Veliki glavni stan 28. juna 1917:

Zapadno bojište:

Jučer su teške baterije tukle sa vidljivim uspjehom englesko-francuskog luka tvrgjavu Dunkerque. Više je lagaj brže bolje umaklo iz luke. Da na to odvratiti, neprijatelj je stao bombardovati Ostendu, ali vojničkih šteta nije nano.

U nekim odješćima fronte u Flandriji i u Artois naveće prilično žestoka djelatnost vatrom. Na jugu od cesta Cambrai-Arras, Englez su pretrpteli, kad su jučišne čete pročišćivale jedan opkop, znatnih gubitaka i to zarobljenika i mrtvih. Na pojedinim mjestima sjeverno od Aisne, sjeverno od Reimsa i u zapadnoj Champagni živahni artilerijski bojevi.

Istočno bojište:

Na istočnoj galicijskoj fronti traje živa djelatnost vatrom.

BERLIN, 29. Wolff-Bureau javlja:
Veliki glavni stan 29. juna 1917.

Zapadno bojište:

Zestoki bojevi između kanala La Bassée i Scarpe. Više je engleskih večernih napada između Hullucha i Mericourta, mjestimice ponovljene poslike prve užaludne navale sa pojačanjima, propalo sasvim. Jurišni valovi, koji su udarali između Fresnoga i Gavrelle, skršile se sa znatnim gubicima u našoj artilerijskoj vatvi. Pojačani neprekidnim pribavljanjem snaga, Englez se učvrstio potez ljudi bojeva iz bliza, između Oppija i Gavrelleske vjetrenjače, u našu najpređu liju. Neprijatelj je imao velikih krvavih gubitaka.

Na Chemin des Dames uspješni njemački lokalni zagoni, poglavito na istoku od Cernja, gdje je zauzeta na juriš francuska pozicija u širini od 1000 metara i žilavo branjeni tunel. Nijemci iznijeli suvega 150 zarobljenika i nekoliko mitraljeza. Na zapadnoj padini visa na Meuse 304, osvojena je francuska pozicija s obe strane ceste Malencourta-Isnes, u širini od 2000 metara i dubini od 500 metara. U šumi Avocourta otet je na juriš dio pozicije francuskih utvrda širok 300 metara. Dosad na obim mjestima provale iznijelo se 550 zarobljenika; pljen još nije poznat.

Na ostalim frontama stanje se nije izmjenilo.

Prvi general kvartirmajstor Ludendorff.

Poštreni podmornički rat. Potopljene ladjе.

BERLIN, 29. (Wolff-Bureau). U engleskom kanalu, Atlantskom Okeanu i Sjevernom Moru njemačke su podmornice opet potopile 24.400 netičnih toni.

Izvještaji turskog glavnog stana.

CARIGRAD, 28. Glavni stan, 27. juna:

Fronta u Kavkazu:

U odješćku lijevog krila laka pješadijska i artilerijska vatva.

Fronta na Sinaju:

Danas 25. juna došla uspješna boja u zraku u kojima se jedna engleska letjelica srušila iza naših linija; vogja joj je poginuo.

CARIGRAD. 29. Glavni stan.

Da se osveti uspjesima što smo postigli u poštenom boju u zraku, a o kojima je javljao naš jučerašnji izvještaj, engleski su letioci bacili na Jerusalim 50 bombi, koja za sreću nijesu nikakve stete ranjile.

Izvještaji bugarskog glavnog stana.

SOFIJA, 29. Izvještaj generalnog štaba, 28. jun:

Makedonska fronta:

U okolini Moglene, na desnoj obali Vardara, kod Alčamkable i na donjoj Strumi kod Janikoeja odbijeni su vatrom neprijateljski izvidnički odjeljci.

Rumunjska fronta:

Kod Mahmudije i Tulce orijetka artilerijska vatva.

REVOLUCIJA U RUSIJI.

Novi upravljač ministarstva mornarice.

PETROGRAD, 28. Petrogradska Agencija. Privremena je vlasta imenovala poručnika Lebedeva zasad upravljačem ministarstva mornarice. Privremena je vlasta ukinula ratne sudove.

Opća Kozačka skupština za rat.

PETROGRAD, 29. Petrograd. Agencija. Opća Kozačka skupština primila je jednodušno rezoluciju, koja energično odbija svaku pomisao na posebni mir, te jednako naglašava nuždu, da se dalje ratuje do konačne pobjede u tijesnom sporazumu sa saveznicima.

Za obrazovanje revolucionarne dobrovoljачke vojske.

PETROGRAD, 29. Petrograd. Agencija. Na poticaj vojničke deputacije flote Crnoga Mora, vizova sv. Gjorgija, kozačkih predstavnika i drugih vojničkih i socijalnih organizacija sastao se u Petrogradu odbor za obrazovanje revolucionarne vojske dobrovoljčice. Odbor namjerava ustrojiti bataljon dobrovoljaca, koji bi imao da preuzme ofenzivu u svojim zanatosima povede za sobom pešaru. Vojne će sami dobrovoljci izabratи.

Rusija neće slati poklisare u Pariz i London.

BERN, 29. Po posebnom izvještaju "Tempsa" iz Petrograda, izjavio je ministar izvanjskih poslova upogled diplomatskih predstavnika Rusije u Engleskoj i Francuskoj, da Rusija zasad neće slati poklisare u Pariz i London, nego izvanredne misije kamo prave tumače osjećanja cijele Rusije.

Izbori za konstituantu.

PETROGRAD, 30. Petrograd. agencija. Privremena vlast obavljaju naredbu, kojom se izbori u konstituantu Skupštini raspisuju za 30. septembra 1917. a Skupština se sastavlje za 13. oktobra 1917.

Neutralnost Švajcarske.

BERLIN, 29. "Tageblatt" objavljuje razgovor bernskog dopisnika sa predsjednikom Švajcarskog saveza Schulthessom, koji je izjavio, da politika Švajcarske ostaje uvijek politika stroge lojalne neutralnosti. Od ovog načela niti može, niti će ikad odustati. Naša je međunarodna politika čvrsta.

Entanta u Grčkoj.

SOLUN, 29. (Reuter). Francuska konjica zapremila je grad Amphissa (Salona).

Poštanski aeroplani u Italiji.

LONDON, 29. (Reuter). Danas je prvi put krenuo iz Napulja u Siciliju poštanski aeroplani. Doslije 3. sata vožnje prispolio je u Palermo.

Telegrammi della Redazione.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

I bollettini dello stato maggiore generale austro-ungarico.

VIENNA 28. Si annuncia ufficialmente:
«28 giugno 1917.

Teatro della guerra orientale.

Nel settore del fronte galiziano, a nord del Dniester, l'artiglieria nemica fu d'un attivita durevolmente vivace. Riparti di ricognizione dell'avversario tentarono indarno di avanzare in parecchi punti. Vi furono alcuni combattimenti aerei, coronati di successo.

Teatro della guerra italiano:

Oltre ai prigionieri fatti, già annunciati, furono catturati nella riconquista del monte Ortigara 52 mitragliatrici, 2 lanciamine, 7 cannoni e 2000 fucili.

Il capitano Hegrowski ha abbattuto, il 26 giugno, sopra la valle del Vippaco 2 velivoli.

Teatro della guerra sud-orientale:

Situazione inalterata.

VIENNA, 29. Si annuncia ufficialmente:
«29 giugno 1917.

Teatro della guerra orientale e sud-orientale.

Tranne un'intensificata attività combattiva in Galizia nulla da segnalare.

Teatro della guerra italiana:

A sud-est di Gorizia e nel settore del Plöcken il fuoco dell'artiglieria nemica fu più vivace.

Il capo dello stato maggiore generale.

I bollettini del grande quartiere generale germanico.

BERLINO, 28. Il Wolff-Bureau comunica:
Grande quartiere generale, 28 giugno 1917.

Teatro della guerra occidentale.

Batterie pesanti a distanza cannoneggiarono ieri con rimarcata efficacia la fortezza del porto di Dunkerque. Parecchie navi ne uscirono nella massima fretta. In risposta il nemico bombardò Ostenda. Danni di natura militare non ne derivarono.

In alcuni settori del fronte delle Fiandre e dell'Artois, alla sera, azione dell'artiglieria abbassata violenta. A sud della strada Cambrai-Arras gli Inglesi, mentre drappelli volanti spazzavano un loro fossato, subirono rilevanti perdite in prigionieri e morti. In singoli luoghi, a nord dell'Aisne, a nord di Reims e nella Scampagna occidentale, vivaci lotte d'artiglieria.

Teatro della guerra orientale.

Ratni invalid se traži kao nadglednik za imanje kod Knina. Pređnost imaju praktični vinograđari i oženjeni. Ima stan u naravi, a platu po pogodbi. Prijave: Dalm. pokr. povjerenstvu za skrb oko ratnih invalida u Zadru.

Ratni invalid traži se za privremeno uznikog nadziratelja kod Č. k. zemaljskog suda u Zadru. Uvjeti: da je po zanatu knjigoveža, plata 2.80 Kr. na dan i 25 Kr. na mjesec ratnog doplatka i odjelo po propisu. — Obratiti se na pokrajinsko povjerenstvo za skrb oko ratnih invalida u Zadru.

Cijena je
Kr. 12.—; sam
Na polugodište

„BLANKA“

Izvršujem naručbe najmanje jednog cijelog originalnog sanduka od 200 komada po okolo 20 dkg. - dok zaliha traje - po Kr. 55 svaki sanduk franko ovđe, i to samo ako mi bude unaprijed dostavljena odnosna svota.

MARCELLO PATTIERA -- Zadar.

■ ■ ■ ■ ■

Jadranska banka
podružnica Split

počam od

1. siječnja 1917

plaća na uložnim knjižicama

3³/₄ kamata.

■ ■ ■ ■ ■

NAKLADA DOPISNICA

Skladište papira i kancelarijskih potrepština

MERCUR & Mikula - Zadar, ulica sv. Vida 11.

Nugia: Umjetničkih dopisnika i Ljubavnih od 5 do 15 h. — Školskih potrepština osobito Zadaćnica. — Listova, Kuverata i Računa štampanih za trgovce. — Mapa za pisma 10 kuv. i 10 listova crt. 20—25 h. — Feldpost 1000 komada Kr. 5—6. — Cigaretnog papira: «Riz Abadie» I. 60/100 Kr. 10.50, II. 100/100 Kr. 8.50. — Fotografskih potrepština. — Trgovačkih knjiga svake vrsti i veličine.

Emailiranih tablica
za groblje
sa i bez fotografije

= za dućane i za urede. =

Električna Baterija Kr. 1.40
komplet Kr. 3.90.

Disaći stroj «Meteor» Kr. 480
takogjer hrv. pismom.

Pečata od gume
i mjedi.

Novost! Slika N. V. Cara KARLA I. u bojama, veličina 73×50, Kruna 3.50. Okvira svake vrsti i veličine jeftino. — Spaga od papira od 1/2 do 6 m/m po kg. Kr. 5 do 6.60, sa gvožđenom žicom 3 m/m kg. K. 7.80.

POTPLATE od gume i od kože za postole, samo za trgovce i postolare na veliko.

JOSIP JADRONJA - ŠIBENIK

Agenturni, komisionalni i otpremnički posao. — Zastupstvo osjeguravajućeg društva «HERCEG-BOSNA». — Zastupstvo i skladište ugl. Tvrte Michele Truden, Trst. — Zastupstvo i skladište ugl. Tvrte Miho Sez, Dubrovnik. — Preuzimlje narudžbe svakovrsnih modernih pečata iz gume i mjeri za pečatni vosak i sve ostale pečatne predmete, sve uz tvorničku cijenu. Brza izradba. — Kupuje prazne vreće i plaća najvišom cijenom.

Poveljeni trgovačko-pomorski meštar.

— Zastupstvo i skladište ugl. Tvrte Michele Truden, Trst. — Preuzimlje narudžbe svakovrsnih modernih pečata iz gume i mjeri za pečatni vosak i sve ostale pečatne predmete, sve uz tvorničku cijenu. Brza izradba. — Kupuje prazne vreće i plaća najvišom cijenom.

po

BEC, S
ovo previši

Drag
Moja
i dužnosti,
povjereni,
za koristan
naroda.

Politik
nejasne pr
svjetskome
pošto poto
Ovaj doh r
sti države.
gjavno i sa
dovolji želj

U ovo
sa Božjom
vladalačke
što udara
prostrem l
žalosna po
za rata zbr
ganjanja.

Ja opr
koje su o
kažnjene r
činjenih u
58-62 kaz.
uvreda čla
šenje javn
68-72), bur
Le carte
di beneficenza
21.146 vincite in contanti nell'importo complessivo di corone 625.000.

La vincita principale importa:
200.000 corone.

L'estrazione avrà luogo pubblic. addì 26 luglio 1917.

Una cartella costa 4 corone.

Le carte sono d'acquistarsi nella sezione per le lotterie di beneficenza in Vienna III., Vorörere Zollamtstrasse 5, presso la r. direzione ungherese delle renote del lotto a Budapest IX Edificio della dogana principale, nelle collettorie del lotto, traffici tabacco, uffici d'Imposte, di Poste, Telegrafi, e ferrovie, cambia-valute, ecc. — Piani del gioco gratis.

Le cartelle si spediscono senza spese.

Dall'i. r. Direzione generale delle Lotterie dello Stato.

Sezione Lotterie a scopi di beneficenza.

Ako je
jednog od
opravštam
djela saraz
težno politi

Ako ka
pravnu mo
obustavi i
radi u uvo

lz ove
sve one os
bijegom u
neprijatelju
se povratil

Zajed
sposobnost
pisima na
se steku st
a tako opr
i izborivost

Trag

Odlazak
Juvara, koji
ceske otplovio
višta. Juarez,
svoje vjerne
periodistima i
nove čete in
Meksiko i Ku
smještaja i
Maksimilian
tako o seb
raspoloženju.
dva glavna g
staće republi
sjedanjem up
Kveretara bo
redovi postaja
publički ojač
mjeseća maja
tako da gra

Šode kauštike

u baćvama od okolo 400 kg. prodaje
uz najniže dnevne cijene tvrdka

Marcello Pattiera

Zadar

Brzojav: PATTIERA - Zadar.

■ ■ ■ ■ ■

Oglas.

Općinska štedionica u Benkovcu
ukamaće sve štedioničke uložke

od 15. prosinca 1916 do dalnjega
sa 4% (četiri posto) čisto, što se ovime
do sveopćeg znanja stavlja.

ODBOR.